

TEST VĚDOMOSTÍ O SLOVINSKÉM ŠKOLSTVÍ A PŘÍRODĚ PRO PEDAGOGY

doc. RNDr. Jiří Matyášek, CSc.

(správná je vždy jen jedna odpověď)

1. Ve Slovinsku státní maturity:

- a) již dávno mají
- b) zavedou od školního roku 2015-16
- c) uvažují o zavedení
- d) neuvažují o ní

2. Kariérní řád pedagogů ve Slovinsku:

- a) již dávno mají
- b) zavedou od školního roku 2015-16
- c) uvažují o zavedení
- d) neuvažují o něm

3. Kvalifikační zařazení slovinských pedagogů na školách je:

- a) učitel - začátečník, učitel – s počáteční praxí (do 5 let), učitel – s pokročilou praxí (5 – 10 let)
- b) učitel – bez kvalifikace, učitel – bakalář, učitel – magistr, učitel – doktorand, učitel – doktor
- c) v současné době není, ani se neuvažuje o kvalifikačním rozlišení v praxi
- d) učitel – mentor, učitel – poradce (svetovalec), učitel – rada (svetnik)

4. Vedení každé slovinské školy financuje a každoročně je povinno umožnit pedagogům jejich další vzdělávání v rozsahu:

- a) 1 den
- b) 5 dní
- c) 10 dní
- d) 14 dní

- 5. Metodické vedení slovinských mateřských, základních a středních škol v oblasti školního vzdělávání a výchovy, mimoškolního vzdělávání a výchovy, zapojení do domácích a evropských projektů atd. zajišťuje:**
- a) ministerstvo školství
 - b) Centrum školských a mimoškolních činností (www.csod.si)
 - c) Úřad Republiky Slovinsko pro školství (www.zrss.si)
 - d) školský inspektorát při ministerstvu školství
- 6. Počet státních veřejných vysokých škol ve dvoumilionovém Slovinsku je:**
- a) 1 (University of Ljubljana – www.uni-lj.si)
 - b) 2 (University of Ljubljana a University of Maribor - www.umb.si)
 - c) 3 (University of Ljubljana, University of Maribor, University of Litorale Koper – www.upr.si)
 - d) 4 (univerzity v Lublani, Mariboru, Koperu a v Celje – University of Celje – www.uce.si)
- 7. Ve Slovinsku je – není akademie věd:**
- a) není (byla v bývalé Jugoslávii v Bělehradě)
 - b) bude opět v Lublani zřízena od roku 2015, dosud tuto funkci plní vysoké školy
 - c) je, vznikla po vzniku samostatného státu jako Slovinská akademie věd a umění – www.sazu.si
 - d) po osamostatnění Slovinska sice vznikla, ale v roce 2000 byla zrušena, funkci převzaly univerzity
- 8. Učitelství a vychovatelství ve Slovinsku lze – nelze po maturitě samostatně studovat :**
- a) ano (pouze na pedagogických fakultách v Lublani, Mariboru a Koperu)
 - b) ne (pouze v rámci programů CEEPUS a Erasmus v zemích EU)
 - c) ano (na více fakultách s pedagogickými programy univerzit v Lublani, Mariboru a Koperu)
 - d) ne (pouze v rámci programů CEEPUS a Erasmus v zemích EU a tradičně na VŠ bývalé Jugoslávie)
- 9. Cizinec, ucházející se o pedagogické zaměstnání na MŠ, ZŠ nebo SŠ ve Slovinsku musí – nemusí:**
- a) musí mít jen vysokoškolskou pedagogickou kvalifikaci získanou v USA, nebo v zemích EU
 - b) nemusí mít vysokoškolskou kvalifikaci, stačí jen vynikající výsledky z praxe a úspěch v konkurzu
 - c) musí mít vysokoškolské pedagogické vzdělání a slovinskou jazykovou zkoušku
 - d) nemusí mít vysokoškolskou kvalifikaci, stačí jakékoliv pedagogické vzdělání ze země původu

10. Cizinci, nebo naši občané, kteří ve Slovinsku získají vysokoškolskou pedagogickou kvalifikaci, se mohou - nemohou ucházet o zaměstnání na MŠ, ZŠ a SŠ v České republice :

- a) ano, ale jejich VŠ diplom musí u nás projít procesem tzv. nostrifikace
- b) ne, neboť ČR neuznává vysokoškolské pedagogické vzdělání získané ve Slovinsku
- c) ano, VŠ diplom musí mít nostrifikovaný, cizinci musí mít pracovní povolení a jazykovou zkoušku
- d) ne, jedinou výjimkou jsou naše vysoké školy a pedagogické ústavy

11. Neživá příroda Slovinska se geologicky vyvinula na základech pohybu:

- a) evropské zemské desky
- b) podsouvání africké zemské desky pod eurasijskou zemskou desku
- c) podsouvání eurasijské zemské desky pod africkou zemskou desku
- d) horizontálního a vertikálního samostatné eurasijské desky

12. Největší část území Slovinska je geologicky tvořeno Klasickým krasem a ten je složen z hornin:

- a) magmatických (žuly a tonality)
- b) usazených (vápence a dolomity)
- c) přeměněných (fylity, svory a ruly)
- d) antropogenně upravených půd (polí, sadů, vinic, luk a skládek)

13. Národní parky obecně představují nejvyšší stupeň ochrany přírody. Ve Slovinsku je to:

- a) Triglavský národní park
- b) Triglavský národní park a Krajinný park Škocjanské jeskyně
- c) Triglavský národní park ještě nebyl vyhlášen, ve stádiu příprav je i Národní park Cerknické jezero
- d) Národní park Julské Alpy (nejvyšší hora Triglav 2864 m n. m.)

14. V krasovém území Slovinska se odhaduje počet jeskyní na cca několik:

- a) jednotek
- b) desítek
- c) stovek
- d) tisícovek

15. Vápenec je monominerální hornina. Tvořena je uhličitanem vápenatým - kalcitem, který má vzorec:

- a) CaCO_3
- b) $\text{CaCO}_3 \cdot \text{CaMg}_3$
- c) $\text{CaCO}_3 \cdot \text{MgCO}_3$
- d) CaCO_2

16. Ve srovnání s vápencem je ve slovinském Klasickém krasu méně hojnou monominerální horninou uhličitan vápenato-hořečnatý, známý jako:

- a) dolomit
- b) kalcit
- c) magnezit
- d) vápenec

17. Klasický kras se plošně rozkládá nejvíce na území Slovinska, zhruba v trojúhelníku mezi:

- a) Lublaní, Terstem, Rijekou
- b) Grazem, Mariborem, Zagrebem
- c) Vídní, Mariborem, Budapeští
- d) Udine, Klagenfurtem, Zagrebem

18. Stupňovitou kaskádu krasových poljí od nejvyšší slovinské nealpské hory Sněžníku (1796 m n. m.) po krasové prameny řeky Ljubljanice u Vrhniky na okraji Ljubljanského barje tvoří:

- a) Babno polje, Loško polje, Cerknické polje, Rakov Škocjan, Planinské polje
- b) Cerknické polje, Rakov Škocjan, Planinské polje
- c) Cerknické polje, Planinské polje
- d) Cerknické polje, Rakov Škocjan, Planinské polje, Ljubljansko barje (Lublaňské bažiny)

19. Nejvíce druhů jeskynních živočichů na světě bylo zjištěno ve slovinském systému jeskyní:

- a) Škocjanských
- b) Vilenica

- c) Gradišnica
- d) Postojenských

20. Nejznámějším živočichem světoznámých Postojenských jeskyní a zároveň jejich symbolem je:

- a) komár druhu *Anopheles*
- b) medvěd jeskynní (*Ursus speleus*)
- c) endemitní pstruh sočský (*Salma marmorata*)
- d) macarát jeskynní (*Proteus anguinus*)

21. Mezi první průzkumníky slovinského Klasického krasu a zakladatele vědního oboru karsologie ve 2. polovině 19. století patřili i naši rodáci:

- a) Wilhelm Puttik, Anton Hanke,
- b) Jan Novák, Josef Dvořák, Jaroslav Hašek
- c) Václav Tallich, Manfred svobodný pán von Richthofen
- d) Antonín Karel Malina, prof. Josef Chodounský, Josef Ressel

22. Soukromé muzeum rodiny Kebe (<http://jezerski-hram.si>) s tzv. živou maketou Cerknického jezera se nachází v obci.

- a) Dolenje jezero
- b) Cerknica
- c) Dolenja vas
- d) Postojna

23. Původní chov ušlechtilých bílých koní Lipicánů je historicky spojen s oblastí:

- a) Lipovica u Tuzly v Bosně a Hercegovině, Vídeň, Paříž a odtud přemístění do slovinské Lipice
- b) Lipnica u chorvatského Dubrovníku, Lipovec u Tuzly v Bosně a Hercegovině
- c) Lipník nad Bečvou a odtud na ochranu koní před 2. světovou válkou Lipicáni rozšířeni do světa
- d) Lipica u Sežany v Klasickém krasu

24. Stále dobře obyvatelnou horskou chatu Češka koča v Kamnických Alpách pod nejvyšší horou Grintovcem (2XXX m n. m.) postavil Klub českých turistů podle návrhu Dušana Jurkoviče v roce:

- a) 1890
- b) 1900
- c) 1915
- d) 1925

25. Nejznámější a přísně chráněnou endemitní rostlinou v Západních Karavankách a Kamnických Alpách je:

- a) pryskyřník prudký (*Ranunculus acer*)
- b) trávovník alpský (*Travus suchus alpinus*)
- c) šestinožka alpská (*Hexapodes alpinus*)
- d) lilie kraňská (*Lilium carniolicum*)

26. Termální prameny, tzv. teplice, umožňují lázeňskou léčbu a koupání na mnoha místech Slovinska, hlavně však v panonské pánvi při hranicích s:

- a) Maďarskem a Chorvatskem
- b) Itálií
- c) Itálií, Rakouskem a Bosnou a Hercegovinou
- d) Bosnou a Hercegovinou a Srbskem

27. Slovinské pobřeží Jadranu je písčité a kamenité, tvořené pískovci a jílovcí, půdy jsou převážně kyselé, horninový vývoj v třetihorách mělo stejný jako naše vnější pásmo Západních Karpat, označuje se jako:

- a) alpidy
- b) flyš
- c) dinaridy
- d) barrandien

28. Nejvýznamnější námořní přístav ve Slovinsku je:

- a) Koper
- b) Piran
- c) Portorož
- d) Terst

29. Vápencové podloží v Klasickém krasu je překryto bazickými půdami s vysokým obsahem železa, velmi hodnými zejména pro pěstování vinné révy odrůdy teran. Název půd odvozen od jejich barvy je:

- a) terra fusca
- b) terra rossa
- c) hnědozem
- d) černozem

30. Název pravidelných studených větrů vanoucích shora z pevniny k moři; název opačně vanoucích teplých větrů – je:

- a) vichr ; fén
- b) blizzard ; toplica
- c) gorenje ; jugo
- d) bóra ; jugo

Správná řešení:

1a, 2a, 3d, 4b, 5c, 6c, 7c, 8c, 9c, 10c, 11b, 12b, 13a, 14d, 15a, 16a, 17a, 18a, 19d, 20d, 21a, 22a, 23d, 24b, 25d, 26a, 27b, 28a, 29b, 30d